

AUSTRAALIA EESTI SELTSIDE LIIT

Council of Estonian Societies in Australia

"Estonian House"

200 JEFFCOTT STREET, NORTH ADELAIDE, SOUTH AUSTRALIA

30. märtsil 1969.

K 13192-6

Väga lugupeetud
härra A.J.Leinjärv.

Täienduseks minu 23.märtsi kirjale saadan siinjuures Teile kasutamiseks Adelaide Eesti Täienduskooli poolt täidetud akkeedi ja lisan omalt poolt juurde mõningad andmed (Rahvusliku Tegevuse Põhialused, eesti keele katsed 1968 II ja III järk ja märkmik Austraalia Eesti Seltside Liit ja täienduskoolid).

Nagu näete materjalidest ei ole need kõlbulikud selles redaktsioonis avaldamiseks Bülletäänis, seepärast kasutage neid ainult ulatuses, kuivõrd Teie neid vajate.

Teiste koolide kohta saadan andmed niipea kui nad jõuavad Liidu juhatuse kätte.

Soovides Teile ettevõetud töö heaks kordaminekuks palju edu

jään paremate tervitustega

Teie

Lisa: 6 lehel.

M. Hennoste
M.Hennoste,
esimees.

Vastused E.Õ. Keskuhingu ankeedile
1968.õppeaasta kohta

30.märts 1969. Lisa 1

- 1950
1. Adelaide Eesti Seltsi Täienduskool, Estonian House, 200 Jeffcott Street, North Adelaide, S.A. 5006, Australia.
 2. Hilda H. Hennoste, 26 Warwick St., Largs North, S.A. 5016, Australia.
 3. Täienduskool kutsuti ellu pr.Õie Haas'a poolt 20.7.1950., kes oli ka kooli esimene juhataja ja õpetaja.
 4. Täienduskool on Adelaide Eesti Seltsi allorganisatsioon, kes toetab ja abistab kooli piiratud ulatuses koos lastevanemate komiteega.
 5. Kooli ruumideks on Adelaide Eesti Maja (kuulub kooperatiivühing "Meie Kodu'le") vabad ruumid ja nimelt: väike saal teisel korral, büroo ruum ja "Skautide tuba" alumisel korral. Need ruumid korrastatakse õpetajate poolt võimaluste piirideks klassiruumideks enne õppetöö algust.
 6. Õpetajad: mehi - 0, naisi 3, kokku 3 ja kaks tunniandjat - (laulmine ja usuõpetus)
 - I klass - õpetaja pr. Ene Peenmaa, Adelaide Õpetajate Kolledži lõpetaja, vanus 30, aadress : Eesti Maja aadress
 - II ja IV klass - õpetaja ja koolijuhataja pr. Hilda H.Hennoste, lõpetanud Tallinna Pedagoogiumi, vanus 62, aadress : vt.eelpool.
 - III klass - õpetaja pr. Mare Puksand, Adelaide Õpetaja Kolledži lõpetaja, vanus 30, aadress: Eesti Maja aadress.
 - Lauluõpetaja - hr.August Pruul, Tallinna Konservatooriumi lõpetaja, vanus (60).
 - Usuõpetaja - õpetaja J.Aarik, kohaliku eesti koguduse õpetaja, lõpetanud Tartu ülikooli Usuteaduskonna, vanus (52), aadress: 1 Anne St., Marden, S.A. 5070, Australia.
 7. Õpetaja oma töö eest tasu ei saa. Kooliaasta lõpul on õpetajaile A.E. Seltsi ja vanemate komitee poolt antud kingitusi ja viimaste aastate jooksul kingitusena raha (sõidukulude katteks).
 8. Koolis ei ole olnud ega ole ka nüüd õppemaksu.
 9. Õpilased: poisse -11, tüdrukuid - 7, kokku 18.Noorem õpilane 6 aastane, vanem - 11. Kaugem õpilane elab koolist 10 miili
 10. 1968.a lõpul koolikursuse lõpetajaid ei olnud, sest puudus V klass. (eelmisel aastal oli V ja VI õppeaasta).
 - I klass - 4 õpilast, kõik lõpetasid; II kl. - 5 õpil., kõik lõpetasid;
 - III kl. -5 õpil. - 3 lõpetasid, 2 ei lõpetanud, IV kl. - 4 õpilast, 2 lõpetasid, 2 ei lõpetanud. Kokku klassi kursuse lõpetajaid -14, mitte-lõpetajaid - 4.
 - Õppetöö algul tuli kooli 9 uut õpilast, kuid esimeste kuude jooksul lahkusid koolist 7 õpilast. Põhjused : 2 tervislikel põhjusil (noored), 2 vanematel ei olnud võimalik õpilasi kooli tuua, 2 huvi puudumine eesti keele õppimise vastu ja 1 vanemad võtsid õpilase koolist ära.
 11. 1968.a. olid järgmised klassid: I kl. (algajad) - 4 õpilast, II kl. (teine õppeaasta) - 5 õpilast, III kl. -5 õpilast ja 4 kl. - 4 õpilast.
 12. Kooli juures puudub lasteaed ja ei ole ka kunagi olnud.

- 2 -

13. Koolil ei ole ja ei ole ka olnud seni orkestrit. Mõned aastad tagasi õpetati pärast kohitöö lõppu rahvatantsu, kuid nüüd toimuvad need tunnid eraldi rahvatantsurühma koosseisus jgal teisel reede õhtul (kui ei ole järgmisel päeval eesti kooli), noorte osavõtt on viimase kolme aasta jooksul olnud vägagi elav, tantsitakse mitmes rühmas ja mitme juhataja õpetusel.
14. 1968.a. oli 24 õppepäeva. Õppetöö algas 10.veebruaril ja lõppes 14.dets. Õppepäeva pikkus 3 1/2 tundi. Kella 9.30 - 13.00. Kool töötab igal teisel laupäeval.
- Puudumised 1968.a.: 0 päeva - 1 põil., 1 päev - 1 õpil., 2 päeva - 1 õp., 3 p. - 6 õpil., 4 p. - 2 õpil., 5 p. - 3 õpil., 6 p. - 2 õpil., 7 p. - 1 õpil., ja 8 p. - 1 õpilane. Keskmise osavõtu % 84.
- 1957 - 73%, 1958 - 72 %, 1959 - 79 %.
15. Igal klassil on oma töökava (välja kujunenud aastate jooksul), kuid III, IV ja V klassis toimub emakeele õpetamine mõnede õpilaste juures nende edasijõudmise kohaselt. Nii on rakendatud individuaalne meetod.
16. 1968.a. õpetati järgmisi õppeaineid:
Emakeel (1 1/2 tundi) kõik klassid.
Kodulugu (1/2 tundi) I ja II klass.
Eesti maadeteadus (1/2 tundi) III klass
Eesti ajalugu (1/2 tundi) IV klass (vaheldumisi maateadusega).
Usuõpetus (1/2 tundi) kõik klassid eraldi.
Laulminä (45 minutit) kõik klassid koos ja üheaegselt.
17. Õpperaamatud: H.Jänes: Meie emakeel I, H.Rajamaa: Eesti aabits, Eesti alglugemik I, Eesti alglugemik II ja Eesti alglugemik III, V.Alttoa ja H.Rajamaa: Emakeele lugemik 5.õppeaasta. J.Parijõgi ja I.Koit: Eesti ajalugu, L.Lumiste ja K.Ristikivi ja teised: Meie kodumaa, K.Kajasaar: Eesti maateadus l.vihk, J.Laur ja A.Arumaa: Usuõpetus kodule ja koolile. Kõiki raamatuid on küllaldaselt arvul ja vanemad (kulunud) eksemplarid on vahetatud uutega.
18. Koolil on olemas kõik Rootsi-Eesti Õpperaamatutefondi teosed ja ka teised õpperaamatud, mida võivad õpilased kui ka õpetajad õppetöö edukamaks läbiviimiseks lisa materjalina kasutada.
19. Koolil on olemas oma raamatugu üle 120 teosega (Puudus ei ole mitte raamatuid, vaid lugijaist)
- Koolil oma mööblit ei ole, kuid lauad ja toolid on olemas. Erilisi õppevahendeid ei ole. Suur Eesti kaart ja mitmed pildid on olemas.
20. Õppetöö on olnud tagajärjerikas nende õpilaste suhtes, kellede vanemad on kodus kontrollinud ja kaasa aidanud koduste õppeülesannete täitmistele ja kes on vähemalt 4 aastat järjestikku käinud täienduskoolis.
- 1950 - 1968 (k.a.) on Adelaide täienduskoolis õppinud 158 õpilast, neist on ligikaudu 100 õpilast käinud ~~4-5~~ 4 - 5 aastat koolis, mitmed ka 6 ja üksikud 7 aastat. Üldhindena võiks öelda, et need 100 õpilast ~~sa~~ tänu täienduskoolile " oskavad eesti keelt".
- Peamise puudusena peab nimetama asjaolu, et vanemate huvi ja energia emakeele õppimise osas ei ole küllaldane.
- Teiseks takistavaks asjaoluks on õpetajate, eriti nooremate, sagedane vahetamine (aasta keskel ja ühe aasta järgi). Ainult kolm õpetajat on töötanud täienduskoolis pikemaajalise kestvusega ja need on: Hilda Hennoste, Mall Veer ja pr. Kuningas.
- Samuti annaks paremaid tulemusi meie töö, kui oleks võimalik emade-päeva ja jõulupuu ettevalmistused teostada väljapool õppeaega täielikult ja kui võiks vanematelt loota suuremat kaasabi kodutööde osas.
- Täienduskooli juhataja: H.Hennoste.

H.Hennoste

4

K 13192-6

Lisa 2

Austraalia Eesti Seltside Liit ja täienduskoolid

AES Liidu seisukohad eestluse säilitamise alal nähtuvad Rahvusliku Tegevuse Põhialustest (vastu võetud Esindajatekogu poolt 30.12.1960).

Selles juhendis ettenähtud tegevuse läbiviimiseks on Liidul võimalik kasutada Rahvuskapitali summasid (Rahvuskapitali korjandust teostab Liidu juhatus).

Nii on Liidu juhatus

1) Juba hulga aastate jooksul muretsenud kõikidele täienduskoolidele Roostsi-Eesti Opperaamatutefondi käest opperaamatuid ja muretsenud piiratud ulatuses ka muud kirjandust.

2) Liit asutas ja toetab Austraalia eesti ajalehes "Meie Kodu" "Noorte Nurga" toimetamist, valides toimetaja ja toetades majanduslikult selle väljaandmist.

3) Täienduskoolide juures on korraldatud vabatahtlikul alusel koolide äranägemise järgi, kuid Liidu poolt antud ja koostatud katseküsimuste alusel eesti keele katsed I, II ja III järgu tunnistuse omandamiseks. (Vt. Rahvusliku Tegevuse Põh.p.9). 1968. II ja III järgu katselehed on lisatud kirja juurde.

III järgu katse sooritaja on käinud vähemalt 2 aastat täienduskoolis. Katse sooritamiseks ta peab oskama lugeda eesti keelt ja sellest ka aru saama. Emakeelt peab ta oska Jänese "Meie emakeel" I osa ulatuses kuni lk.58.

II järgu katse sooritaja peab juba soravalt lugema ja olema vähemalt mõne võrra kodus käänamisega. Etteütleses peab ta tegema vahet vältides. II järgu katse sooritamiseks peavad õpilased olema 4. õppeaasta lõpul.

I järgu katse sooritaja peab tundma emakeelt Jänese "Meie emakeel" I ulatuses - põhilistes küsimustes. Paremad ja pidevalt kooliskäinud õpilased on suutelised täitma selle katse täienduskoolis saadud õpetuse tagajärjel.

Näitena olgu toodud 1967. ja 1968. eesti keele katsete sooritajate arvud (ka on neid, kes ei sooritanud katset)
1967. Adelaide: III järgu katse - 4 õpilast, II - 8 õpilast ja I - 3 õpil.
(neist käisid 2 õpilast 7 aastat täienduskoolis ja 1 - 6 aastat).
1968. sooritasid eesti keele katseid:

Adelaide Täienduskool :	III - 5 õpil.	II - 6 õpil.	I - 0
Melbourne'i "	III - 3 "	II - 2 "	I - 2 õpil.
Perth'i "	III - 13 õpilast	II - 0	I - 0

AUSTRALIA EESTI SELTSIDE LIIT

Eesti keele katsed 1968.a.

II järk

Ees- ja perekonnanimi : _____

Sünniaasta: _____

Kuupäev: _____

I osa.III järgu katse küsimused (välja arvatud lugemine). Teise järgu katse sooritaja võib saada maksimaalselt 30 punkti.II osa.1. Lugemine ja loetud tekstist arusaamine.

H.Rajamaa: Eesti alglugemik III. Õpetaja valib tüki ja esitab küsimused.

Punkte: 20. Hinne: _____

2. Keeleoskus.a) Kääna põhikäänetes:AinsusMitmus

Nimetav (mis) uus kapp _____

Osastav (mida) _____

Omastav (mille) _____

Sisseütlev (millesse) _____

Seesütlev (milles) _____

Punkte: 20. Hinne: _____

b) Leia vastandsõna:

tark _____

soe _____

ilus _____

soolane _____

päev _____

madal _____

ostan _____

külm _____

hästi _____

pikk _____

Punkte: 10. Hinne: _____

c) Etteütlus:

Punkte: 20. Hinne: _____

Kokku punkte: 100. Hinne: _____

Märkused:

Kuupäev: _____

allkiri

Täienduskooli juhataja.

AUSTRALIA EESTI SELTSIDE LIIT

Eesti keele katsed 1968.a.

III järk

Ees- ja perekonnanimi -----

Sünniaasta: -----

Kuupäev: -----

1. Lugemine ja loetud tekstist arusaamine.

H. Rajamaa: Eesti alglugemik II. Opetaja valib tüki ja esitab küsimused.

Punkte: 20. Hinne: -----

2. Keeleoskus. H. Jänes: Meie emakeel I, lk. 7 - 58.

a) Kirjuta joone asemele sobiv sõna. Täienda lause sobiva sõnaga.

1. Kärbes ----- toas.

6. Hobune sööb -----

2. Kala ----- vees.

7. Laps joob -----

3. Ülo ----- palli.

8. Madis loeb -----

4. Lind ----- oksal.

9. ----- puhub pasunat.

5. Poisid ----- klassis.

10. ----- seisab merel.

Punkte: 10. Hinne: -----

b) Kirjuta ära järgmised laused ja märgi kriipsuga häälikud ühe- või kahekordselt.

1. Meie läksime lina. Meie -----2. Ma tegin linule uue puri. Ma tegin -----3. Ärge ajage jutu. Ärge -----4. Meile osteti uus kapu. Meile -----5. Pööra uks luku. Pööra -----

Punkte: 10. Hinne: -----

c) Vasta järgmistele küsimustele:

1. Aastajad on: 1 ----- 2 ----- 3 ----- 4 -----

2. Sõiduriistad on: 1 ----- 2 ----- 3 -----

3. Koduloomad on: 1 ----- 2 ----- 3 -----

Punkte: 10.

Hinne: -----

Kokku punkte: ~~100~~ 50.

Märkused:

Kuupäev: -----

allkiri

Täienduskooli juhataja.